

עלם - העמותה לנוער בסיכון

קייץ בצל הקורונה

מצבם של בני הנוער, הצעירים והצעירות בסיכון יוני-אוגוסט 2020

6,051 עליה של 30% ביחס לרבעון הקודם

סה"כ בני הנוער, הצעירים והצעירות שעלם סייעה להם בתקופה זו.

הגל השני של הקורונה בשיאו, עם סגר שייתכן ויימשך שבועות רבים. מצב בני הנוער, הצעירים והצעירות בסיכון הולך ומחמיר. היציאה מהסגר הראשון הביאה לתקווה לשיפור, אך הסגר השני רק מקצין ומחריף את המצוקות.

הדו"ח שלפניכם מתאר את מצב בני הנוער, הצעירים והצעירות בסיכון שעמותת עלם סייעה להם בתקופת הגל השני של הקורונה, בחודשים יוני-אוגוסט 2020.

יוני - אוגוסט במספרים

476

צעירים/ות חסרי עורף משפחתי

590

צעירים/ות בסיכון גבוה

596

סיוע הומניטרי חירומי

9,568

מפגשים אונליין וברשתות החברתיות

10,878

מפגשים פנים אל פנים

גם בתקופת הגל השני של הקורונה, עובדי/ות ומתנדבי/ות עלם נרתמו מעל ומעבר והמשיכו בעבודתם המסורה. 99% מהעובדים ו-96% מהמתנדבים דיווחו כי הם חשו תחושת משמעות והשפעה בתקופה זו.

"אתם נותנים הרגשה של שייכות. אני עברתי לא מעט בחיים שלי, עברתי רצח של אבא שלי. הייתי מאוד אובדנית, הייתי בדכאון. בלי עלם, בלי הניידת, בלי הדיבור השבועי הזה, אני לא חושבת שהייתי כבר כאן".
(נערות וצעירות בניידת לוד של עלם)

מה קרה לנוער בגל השני של הקורונה?

גם לאחר תום הסגר הראשון, לא חזרה השגרה לחיי בני הנוער, ונוצרה אווירה של "הכל מותר". העדר המסגרות בחופש הגדול בצל הקורונה גרם לכך שבני נוער רבים היו חסרי מעש במשך ימים ושבועות או ששוטטו ימים ולילות ברחובות וברשתות החברתיות. תופעות סיכוניות שהקצינו בתקופת הגל הראשון של הקורונה, הולכות ומתקבעות כנורמה בחיי בני הנוער, הצעירים והצעירות:

1. החרפה במצוקות הרגשיות והנפשיות:

"אנחנו - אנשים כדיכאון, אנשים כחרדה. אנחנו - אנשים שרוצים לשים קץ לחייהם מרוכ פחד, מרוכ שהכל חנוק מידי. אנחנו - אנשים שנפגעו בכתים שלהם או בכתים של אחרים. אנשים שאף פעם לא מרגישים בטוחים. הקורונה לא תהרוג אותנו, הסגר הזה אולי."
(ד', חברה בקבוצת האקטיביסטיות של עלם)

2. עליה בשימוש בחומרים ממכרים:

בתקופה זו, מצוקות בני הנוער, הצעירים והצעירות בסיכון הובילו לבריחה מהמציאות הקשה. על כן ראינו עליה בשימוש בחומרים משני תודעה:

3. עליה באלימות:

משפחות רבות חוו משברים של אבטלה, עוני, רעב וחרדות קיומיות ונרשמה עליה בממדי האלימות המילולית והפיזית. בנוסף, הגל השני של הקורונה הביא להקצנה באלימות מינית.

* כשמצויין "לעומת 2019" הכוונה היא שהשוואה בוצעה ביחס לרבעון המקביל ב-2019.

הגל השני של הקורונה הציף תופעות חדשות ומדאיגות. אנו צופים שתופעות אלה יחריפו בחודשים הקרובים:

1. נשירה מהמסגרות החינוכיות:

1 מכל 10 נערים ונערות שעלם פגשה דיווחו כי לא חזרו לספסל הלימודים בשנת הלימודים הנוכחית (תשפ"א). זהו נתון אשר נוכל לאשר רשמית רק בעוד מספר חודשים. חלקם קטינים מתחת לגיל 18 שהחלו לעבוד על מנת לעזור בפרנסת הבית.

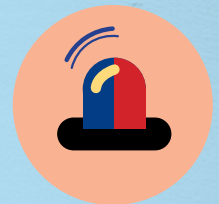
2. פגיעה בתיפקוד המשפחה:

1 מכל 11 צעירים וצעירות שעלם פגשה דיווחו שהקורונה פגעה בתיפקוד המשפחה והבית, והביאה למצוקות כגון רעב ועוני, אבטלה, דיכאון ואף נסיונות אובדניים של אחד או שני ההורים.

3. חיכוכים עם המשטרה:

1 מכל 20 בני נוער, צעירים וצעירות היו מעורבים בפשיעות וחיכוכים עם המשטרה, עליה של 85% מהרבעון הקודם, כתוצאה מהיעדר המסגרות, המצב הכלכלי הירוד והרצון לפרוק כל עול.

מסתמן שהקורונה כאן להשאר

הקורונה כאן להשאר, והמחיר של הסגר - עצום. בשונה מהסגר הראשון, הסגר השני מלווה בהיעדר תקווה. המידע שהוצג בדו"ח זה נאסף עד רגע לפני הסגר השני. בימים אלו ממש אנו חווים מציאות של:

- החמרה בתנאים הבסיסיים של רבים מבני הנוער (עוני, רעב, אבטלה) ובצרכים חיוניים (כגון סלי מזון);
- מעבר של חלק מהתמיכה והסיוע של עלם מפנים-אל-פנים לאונליין (זום ורשתות חברתיות);
- עומס רב בפרויקטים של העמותה לצעירים וצעירות חסרי בית;

בני הנוער והצעירים/ות חווים מציאות קשה עוד יותר, ועל כן חשוב שכולנו נהיה עירניים, נפקח עיניים ונשים לב למתרחש בבתים וברחובות. ועל אחת כמה וכמה - חשוב שהפרויקטים של עלם ימשיכו להתקיים.

עלם תמשיך לפעול ביתר שאת במטרה לסייע לכמה שיותר בני נוער, צעירים/רות להתמודד עם המצוקות ובהפחתת המצבים הסיכוניים. עלינו להיות חזקים לקראת שנת 2021, שתהיה מאתגרת ביותר עבור כולנו ובפרט למגזר השלישי.

* עמותת עלם פועלת בשיתוף פעולה עם משרד הרווחה. כך גם בתקופת הקורונה. הרבה מהפרויקטים של עמותת עלם הינם בשיתוף פעולה עם משרדי ממשלה, רשויות מקומיות וגופים פילנתרופים.

עלם - העמותה לנוער במצבי סיכון -

הירקון 35 בני ברק, 5120423 | טל': 03-7686666 | פקס: 03-6470319
לפניות ולתרומות: elem.org.il | פייסבוק: facebook.com/ElemIsrael